

Lummelampikorento

Bred kärrtrollslända
Leucorrhinia caudalis

Uhanalaisuusluokka (IUCN): elinvoimainen (LC)

EU:n lajikoodi: 1035

Rauhoitettu (LSA 1066/2023)

Luontodirektiivin laji (liite IV)

Rauhoitettu Ahvenanmaalla (ÅFS 88/2023)

BOR suojelutaso suotuisa, vakaa

Luonnehdinta

Muiden lampikorentojen tapaan lummelampikorento on suhteellisen pieni ja siroakenteinen, ja sillä on valkoinen naama. Se muistuttaa erityisesti sirolampikorentoa (*L. albifrons*), mutta sen takaruumis on päästään leventynyt ja nuijamainen, mikä erottaa lajin muista lampikorennoista. Sen takaruumiin pituus on 23–26 mm, ja takasiiven 29–33 mm. Laji on yleisväreiltään hyvin tumma, mutta sen takaruumiin keskiosa on etuosaa vaaleampi, ja perälisäkkeet ovat valkoiset. Naaras on musta pienin oranssinkeltaisin kirjailuin, ja siipitiplät ovat mustat. Koiraskin on musta, mutta takaruumiin keskiosat ovat sinihärmäiset. Koiraan siipitiplät ovat yleensä päältä valkeat ja alapuolelta mustat.

Elinympäristö ja levinneisyys

Lummelampikorento on melko harvinainen laji. Sen tapaa varmimmin Etelä- ja Keski-Suomessa, etenkin Päijät-Hämeessä. Lummelampikorento elää rehevillä pikkujärville ja lammilla, missä kasvaa runsaasti lummetta (*Nymphaea* spp.) ja ulpukkaa (*Nuphar* spp.). Lajin koiraat puolustavat pientä reviiriä, johon kuuluu usein yksi lumpeen tai ulpukan lehti. Lummelampikorentoa ei juuri tapaa vesialueiden ulkopuolelta, eikä rannaltakaan, sillä yksilöt pysyttelevät kauempana kelluslehtisten kasvien vyöhykkeessä. Lajin toukkia on löydetty vain muutamia kertoja lammista ja pikkujärvien lähdistä noin puolen metrin syvyydeltä tai syvemältä. Lummelampikorenonn on päälentokausi ajoittuu kesäkuun puolivälistä heinäkuun loppupuolelle.

Nykytila ja uhkatekijät

Lummelampikorento on hävinnyt joiltain vanhoilta havaintopaikoilta, mutta toisaalta sitä on löydetty kokonaan uusilta alueilta. Uusien esiintymien löytäminen ja vanhojen häviäminen johtuu todennäköisesti lajin taipumuksesta asuttaa tiettyssä umpeenkasvun vaiheessa olevia elinympäristöjä.

Vesistöjen jatkuva umpeenkasvu takaa lummelampikorennolle sopivien elinympäristöjen olemassaolon. Toisaalta järvien ja lampien rehevöityminen ja liiallinen umpeenkasvu ovat uhka lajille, samoin järvien ja lampien kunnostukset virkistyskäyttöä varten.

Hoitosuositukset

Lummelampikorenonn lisääntymispaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kiellettyä. Paikoitellen lajin elinympäristöjen säilyttäminen saattaa edellyttää järvien tai lampien aktiivisia kunnostus- ja hoitotoimenpiteitä liiallisen umpeenkasvun estämiseksi. Kyseeseen tulee esimerkiksi vedenpinnan nosto, ruoppaus tai kasvillisuuden poisto niittämällä. Suojelutoimissa on tärkeää tunnistaa, kuinka hyvin elinympäristö sopii lummelampikorenonn lisääntymiseen. Lintuvesikunnostuksia suunniteltaessa täytyy huomioida myös lummelampikorenonn vaatimukset.

Lähteet

- Karjalainen, S. 2010. Suomen sudenkorennot. Tammi, Helsinki. 239 s.
- Korkeamäki, E. & Jokinen, S. 2001. Kaakkois-Suomen uhanalaiset ja harvinaiset sudenkorennot – elinympäristöt ja suojelu. Kaakkois-Suomen ympäristökeskus. Alueelliset ympäristöjulkaisut 217. 29 s.
- Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017. Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. Suomen Ympäristö 1. Ympäristöministeriö. 278 s. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-11-4638-1>
- Sudenkorento.fi. 2013. Suomen Sudenkorentoseuran verkkosivut. <http://www.sudenkorento.fi/kwiki/Lummelampikorento>

Kuva: Kari Kaunisto